

Grootschalige opwek van hernieuwbare energie, fase 2

Inloopbijeenkomst 3 april 2023

Wat zijn we aan het doen en waarom?

In het Klimaatakkoord hebben we afgesproken om te verduurzamen:

- In 2030 stoten we 49% minder CO₂ uit (t.o.v. 1990)
- In 2050 zijn we energieneutraal

Deze verduurzaming geldt ook voor de opwek van elektriciteit:

- In 2030 wekken we (landelijk) 35 terawattuur (TWh)* aan elektriciteit op met hernieuwbare energiebronnen (met name wind en zon)
- 2050 zijn we energieneutraal (we wekken net zoveel elektriciteit op met hernieuwbare bronnen dan dat we op dat moment gebruiken)

* 1 terawattuur (TWh) = 1000 gigawattuur (GWh) = 1 miljard kilowattuur (kWh)

1

Wie doet wat?

Landelijk

- 2030 = **35 TWh**
- 2050 = energieneutraal

West-Overijssel
RES Regionale
Energie
Strategie

Provinciaal: regio West-Overijssel

- 2030 = **1,8 TWh**
- 2050 = energieneutraal

gemeente
Staphorst

Gemeentelijk

- 2030 = 0,120 TWh = **120 GWh (gigawattuur)**
- 2050 = energieneutraal

2

Wat is energieneutraal in Staphorst?

3

40 gigawattuur (GWh), hoeveel is dat?

gemeente Staphorst

= jaarlijks verbruik van **11.500 huishoudens** bij een verbruik van 3500 kWh per huishouden

of

= jaarlijks verbruik van **13.000 elektrische auto's** die 20.000 km per jaar rijden

of

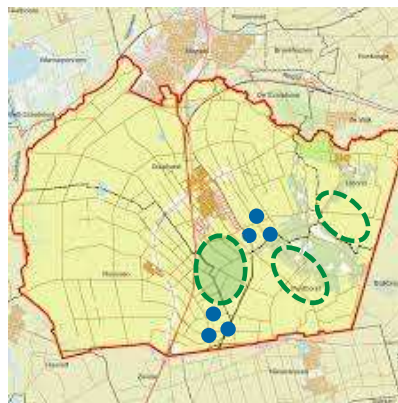

= jaarlijks verbruik van **450 melkveebedrijven** met 200 melkkoeien

4

Hoe ziet dat er in Staphorst uit?

- 2030 = **120 GWh (6 windturbines en voornamelijk zon op dak)**
- 2030-2040 = **40 GWh (ca. 4 windturbines in één van de zoekgebieden)**
- 2040-2050 = 40 GWh (nog nader in te vullen)

Kader grootschalige opwek

Gaat over: Opwek van hernieuwbare energie in de periode 2030-2040

Fase 1 is afgerond met een besluit van de raad:

Hoeveel: 40 GWh

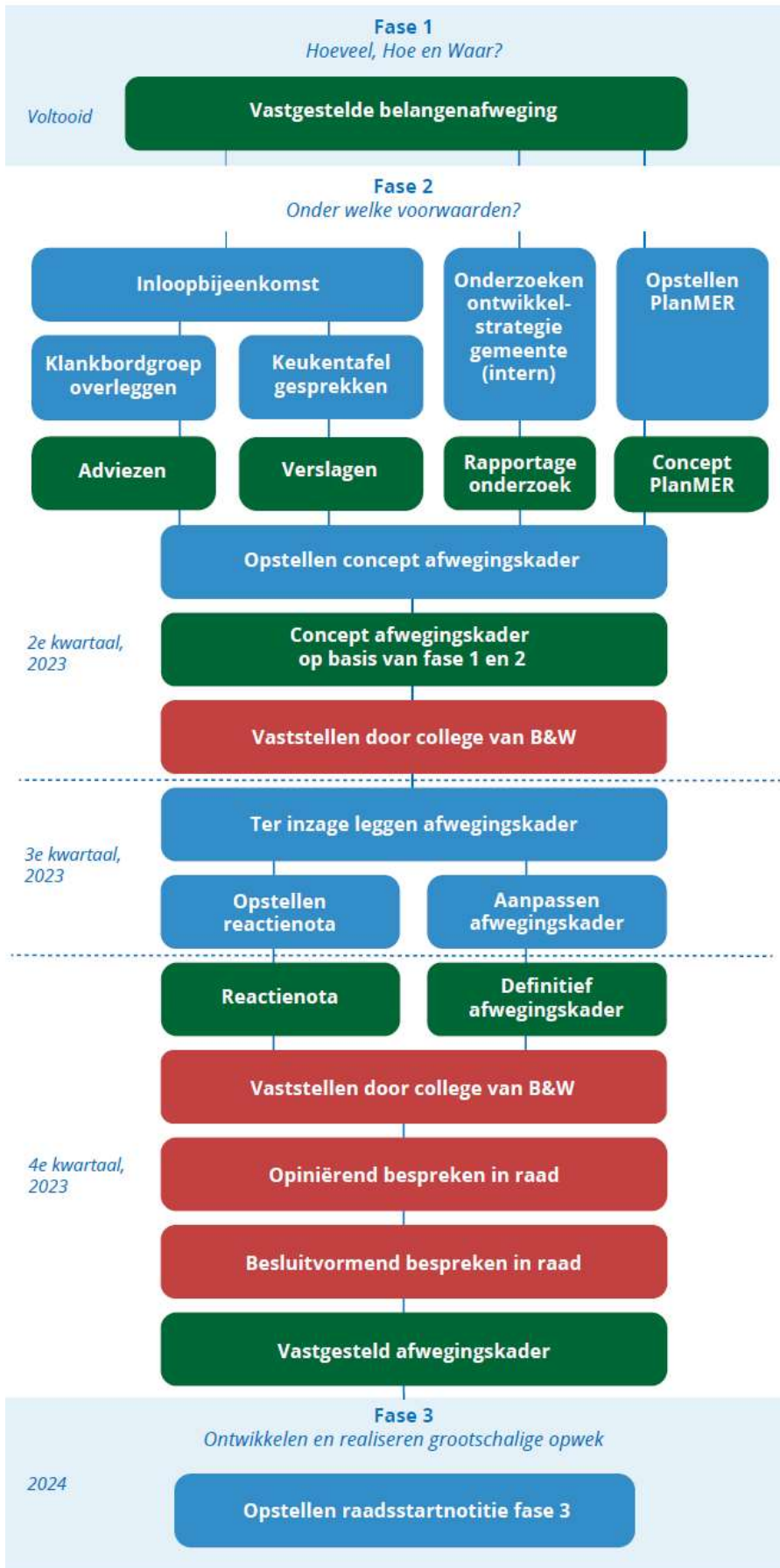
Hoe: d.m.v. windenergie (energiemix 60/40)

Waar: in één van de zoekgebieden (voorkeursgebied is energielandschap)

Fase 2 gaat nu van start. Daar is deze inloop voor bedoeld!

Veel plezier en heeft u vragen? Wij zijn er voor u!

Het besluitvormingsproces fase 2

Legenda

Document

Processtap

Besluitvorming

Afwegingskader? Wat is dat?

Volgens Van Dale:

af·we·ging (de; v; meervoud: afwegingen)

- 1 het overwegen wat het **beste** is na de **alternatieven** te hebben overdacht

ka·der (het; o; meervoud: kaders)

- 1 lijst (2): in het kader van **passend in**, plaatsvindend op grond van
- 2 (militair) officieren, onderofficieren, korporaals van een legerafdeling
- 3 groep leidinggevende personen
- 4 (België) de gezamenlijke ambtenaren van een overheidsinstelling

Afwegingskader = document met wensen, eisen en randvoorwaarden waaraan toekomstige ontwikkeling en realisatie van grootschalige opwek (minimaal) aan moet voldoen en waarbij het initiatief dat “het beste uit de bus” komt de ontwikkeling en realisatie mag verzorgen.

Hoe willen we u betrekken?

Tijdens deze fase kunt u op verschillende manieren inbreng hebben. Hoe? Dat leggen we u graag uit. Ook houden we u graag op gezette tijden op de hoogte van de ontwikkelingen aan de hand van een nieuwsbrief.

In het beginstadium

We gaan graag met u in gesprek over welke voorwaarden voor u belangrijk zijn bij de realisatie van windenergie. Dit doen we door middel van **keukentafelgesprekken** en een **klankbordgroep**.

Halverwege

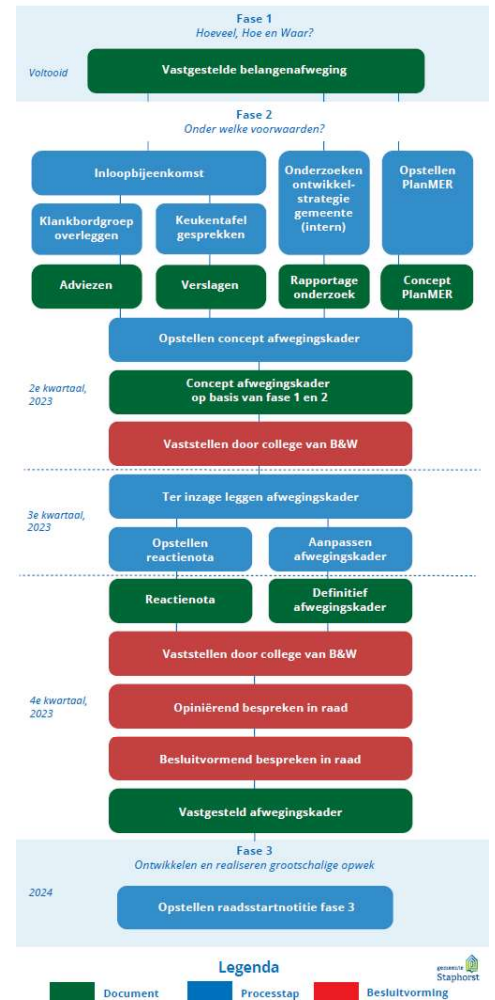
Zodra het afwegingskader in concept klaar is krijgt u de mogelijkheid om hier wat van te vinden. U kunt in deze fase zienswijzen indienen.

In het eindstadium

De raad gaat uiteindelijk het afwegingskader vaststellen. U heeft nu nog de mogelijkheid, door middel van inspreken bij de raadsvergadering, om uw mening te geven voordat de raad een besluit neemt.

Het besluitvormingsproces fase 2

U wilt zich nu al aanmelden voor een keukentafelgesprek, de klankbordgroep of de nieuwsbrief? Dat kan! Scan onderstaande QR-code of vul een aanmeldkaart in.

Keukentafelgesprekken

We komen graag bij u thuis en geven u nadere uitleg over de groot-schalige opwek van hernieuwbare energie. Ook kunt u al uw vragen stellen. Hoe we daar mee omgaan leest u hier.

Spelregels

- ◆ Alleen op uw aanvraag (via aanmelding)
- ◆ We komen graag bij u thuis (natuurlijk bent u ook van harte welkom in het gemeentehuis)
- ◆ Alles is bespreekbaar, maar het besluit van de raad voor fase 1 is het uitgangspunt
- ◆ We maken een kort verslag van het gesprek
- ◆ U controleert het verslag (u kunt alles met ons bespreken, alleen dat wat in het verslag komt te staan nemen we mee in het verdere proces) en u keurt het goed
- ◆ Het verslag wordt onderdeel van input t.b.v. concept afwegingskader inclusief reactienota wat er met uw opmerkingen en suggesties is gedaan
- ◆ Na behandeling in het college wordt het concept afwegingskader ter inzage gelegd
- ◆ Zie verder het besluitvormingsproces

Klankbordgroep

Wilt u meer dan een keukentafelgesprek en wilt u gevraagd en ongevraagd advies geven aan de gemeente over de invulling van het afwegingskader? Dan is wellicht de klankbordgroep iets voor u.

Spelregels

- ◆ Klankbordgroep geeft (gevraagd en ongevraagd) advies aan gemeente
- ◆ Dit advies heeft betrekking op de voorwaarden waaronder grootschalige opwek kan worden ontwikkeld en gerealiseerd
- ◆ Het besluit van de raad voor fase 1 is het uitgangspunt
- ◆ Klankbordgroep staat onder leiding van een onafhankelijke voorzitter
- ◆ Klankbordgroep bestaat (maximaal) uit:
 - ◇ Onafhankelijke voorzitter
 - ◇ 4 personen uit het voorkeurszoekgebied
 - ◇ 2 personen uit de resterende zoekgebieden
 - ◇ 2 personen uit de gemeente
 - ◇ Contactpersoon gemeente
 - ◇ (Optioneel) Inhoudelijk expert windenergie
 - ◇ (Optioneel) Inhoudelijk expert lokaal eigendom
- ◆ Klankbordgroep komt 4x bij elkaar voor bijeenkomsten van max. 2 uur

Wat nu als....

...er veel meer aanmeldingen komen voor deelname aan de klankbordgroep dan er als maximum is aangegeven?

We zullen u daarover informeren en vragen om een afvaardiging te laten deelnemen. Het staat u dan vrij om via de afvaardiging inbreng te hebben in de klankbordgroep.

Onderwerpen die in deze fase aan de orde komen

Voorwaarden

Onder welke voorwaarden kan de grootschalige opwek worden ontwikkeld en gerealiseerd? Bv. hoe zien we lokaal eigendom. Maar ook hoe moet de ontwikkelende partij participatie met de omgeving gaan inrichten.

Lokaal eigendom

Wat betekent lokaal eigendom voor u?

U kunt nu al inbreng hebben. Vul de kaart in en deponeer in de brievenbus!

Ontwikkelstrategie

Welke ontwikkelstrategie gaan we toepassen en welke rol heeft de gemeente hierin?

PlanMER

Welke milieuaspecten spelen mee en waar moeten we rekening mee houden?

Lokaal eigendom

Wat is lokaal eigendom?

Lokaal eigendom betekent dat bewoners en/of bedrijven uit de lokale gemeenschap eigenaar of mede-eigenaar zijn van een zonnenveld of windmolen. Dat eigendom is vaak een collectief eigendom, vaak in de vorm van een coöperatie of en andere passende rechtsvorm. Soms is het collectief van bewoners en/of bedrijven voor 100% eigenaar van het zonnenveld of windmolen, soms voor een gedeelte, waarbij er wordt samengewerkt met een commerciële projectontwikkelaar.

In West-Overijssel hanteren wij de volgende definitie voor lokaal eigendom: een collectief van lokale inwoners en/of lokaal gewortelde bedrijven die gezamenlijk (mede-)eigenaar zijn van zon- of windprojecten.

Dit kan een wijk, buurt of dorp zijn die zich verenigd om een zon- of windproject te realiseren, een collectief van lokaal gewortelde agrariërs of

bedrijven of een lokale energiecoöperatie. Het gaat in West-Overijssel wel om een collectief: één lokale agrariër of één lokaal bedrijf dat een zon- of windproject zelfstandig realiseert zonder daar de omgeving van mee te laten profiteren in de opbrengsten beschouwen we niet als lokaal eigendom.

'Lokaal geworteld' is een gangbare definitie in de ruimtelijke ordening. Als definitie hanteren we de definitie van de provincie Overijssel: 'bedrijven die hun oorsprong óf verzorgingsgebied hebben of vinden in de gemeente of kern waar ze gevestigd zijn of zich vestigen én toegevoegde waarde bieden aan de sociaaleconomische structuur/voorzieningen.' Binnen deze kaders bepaalt iedere gemeente zelf wat als lokaal gezien wordt. Een gemeente(raad) kan ervoor kiezen dit af te wegen per project en initiatiefnemer of hier een aantal criteria aan verbinden in het (energie)beleid.

Lokaal eigendom
We stellen ons als gemeente ten doel om minimaal 50% lokaal eigendom te realiseren. Minimaal, maar liefst meer!

Lokaal eigendom

Zon- en windprojecten: wat leveren ze de lokale gemeenschap op in West-Overijssel?

West-Overijssel
RES Regionale
Energie
Strategie

Op 3 manieren kunnen wind- en zonprojecten bijdragen aan het versterken van de lokale gemeenschap:

1. Sterkere lokale economie

- Lokale bedrijven voeren werk uit bij de aanleg en het beheer van wind- en zonprojecten.
- De gemeente krijgt geld voor het opstellen van plannen via leges.
- De gemeente heeft Jaarlijkse Inkomsten via de OZB.

2. Geld voor de directe omgeving

- Grondelgenaren en omwonenden ontvangen Jaarlijks een vergoeding voor het ter beschikking stellen van de grond en als compensatie voor (eventuele) overlast.
- De eigenaar van het wind- of zonproject stort Jaarlijks geld in een Omgevings- of Landschapsfonds. De omvang is vastgelegd in een 'gedragscode'. Dit geld komt ten goede aan de lokale gemeenschap, bijvoorbeeld voor een dorpskool, school of sportvereniging.

3. Winst voor lokale eigenaren

- Lokale partijen (vaak energiecoöperaties) kunnen zelf (bijvoorbeeld voor 50%) deelnemen in de ontwikkeling en exploitatie van wind- en zonprojecten.
- Daarmee zorgen ze dat de omgeving betrokken wordt bij het ontwikkelen van de plannen (procesparticipatie).
- Via energiecoöperaties kunnen inwoners uit de omgeving mee investeren in wind- en zonneprojecten (financiële participatie). Jaarlijks profiteren ze dan van het rendement van het project in de vorm van uitgekeerde rente of dividend.
- Energiecoöperaties gaan niet voor persoonlijke winst, maar investeren de opbrengst in verduurzaming van de omgeving, zoals leefbaarheidsprojecten, duurzame projecten en/of natuur- en landschapsprojecten. De leden van de coöperatie bepalen wat er met de winst gebeurt.

waarom lokaal eigendom?

PlanMER

In de RES-regio West-Overijssel werken we samen aan een strategische milieueffectrapportage (PlanMER) voor de RES 2.0.

Deze PlanMER gaat over de hele regio West-Overijssel en geeft inzicht op hoofdlijnen van de milieu-effecten voor de realisatie van de grootschalige opwek.

West-Overijssel

RES Regionale
Energie
Strategie

De PlanMER wordt uitgevoerd door de RES-organisatie

Gemeente Staphorst lift met deze procedure mee om de uitkomsten van de PlanMER ook onderdeel te laten zijn van het afwegingskader dat we als gemeente voor de grootschalige opwek van hernieuwbare energie in deze fase gaan opstellen.

In de ontwikkelfase van de grootschalige opwek in de gemeente Staphorst is ook nog en **ProjectMER** nodig. Deze MER gaat meer in detail in op het specifieke project.

Milieueffecten in beeld

M.e.r. staat voor milieueffectrapportage. In een m.e.r. worden de milieueffecten van een plan of project in beeld gebracht. Denk bijvoorbeeld aan geluid en veiligheid, maar ook brengt een m.e.r. de effecten op landschap en natuur in beeld. Positieve milieueffecten zoals vermeden CO₂-uitstoot en fijnstof vind je eveneens terug in een m.e.r.

Voor meer informatie zie:

www.reswestoverijssel.nl/planmer/planmer2023

Ontwikkelstrategie

We gaan de ontwikkelstrategie beschouwen met daarin de mogelijke rol van de gemeente. Hiermee willen we onderzoeken of we met de realisatie van de grootschalige opwek maatschappelijke doelen nog beter kunnen bereiken.

Ontwikkelstrategieën in 'vier smaken'

Strategie	Ontwikkelfase				Bouwfase	Exploitatiefase	
	Bestemmingsplan	Vergunning	SDE+	Financiering			
0 Passief							
1 Faciliteren	Gemeente			Marktpartij			
2 Activeren	Gemeente				Marktpartij		
3 Ontwikkelen	Gemeente						

1 Faciliteren

- Gemeente legt basis voor markt
- Gemeente: beleid en voorwaarden
- Markt heeft ontwikkelrisico

2 Activeren

- Service BV (SPV): SDE+ en vergunning
- Na SDE+ gunning wordt BV 'verkocht'
- Via marktselectie.

3 Ontwikkelen

- Gemeente blijft eigenaar SPV, financiert en is aandeelhouder.
- Met lokaal energiefonds en commerciële partij - optie
- Rendement voor gemeente

Aantekeningen